

Pracovní list

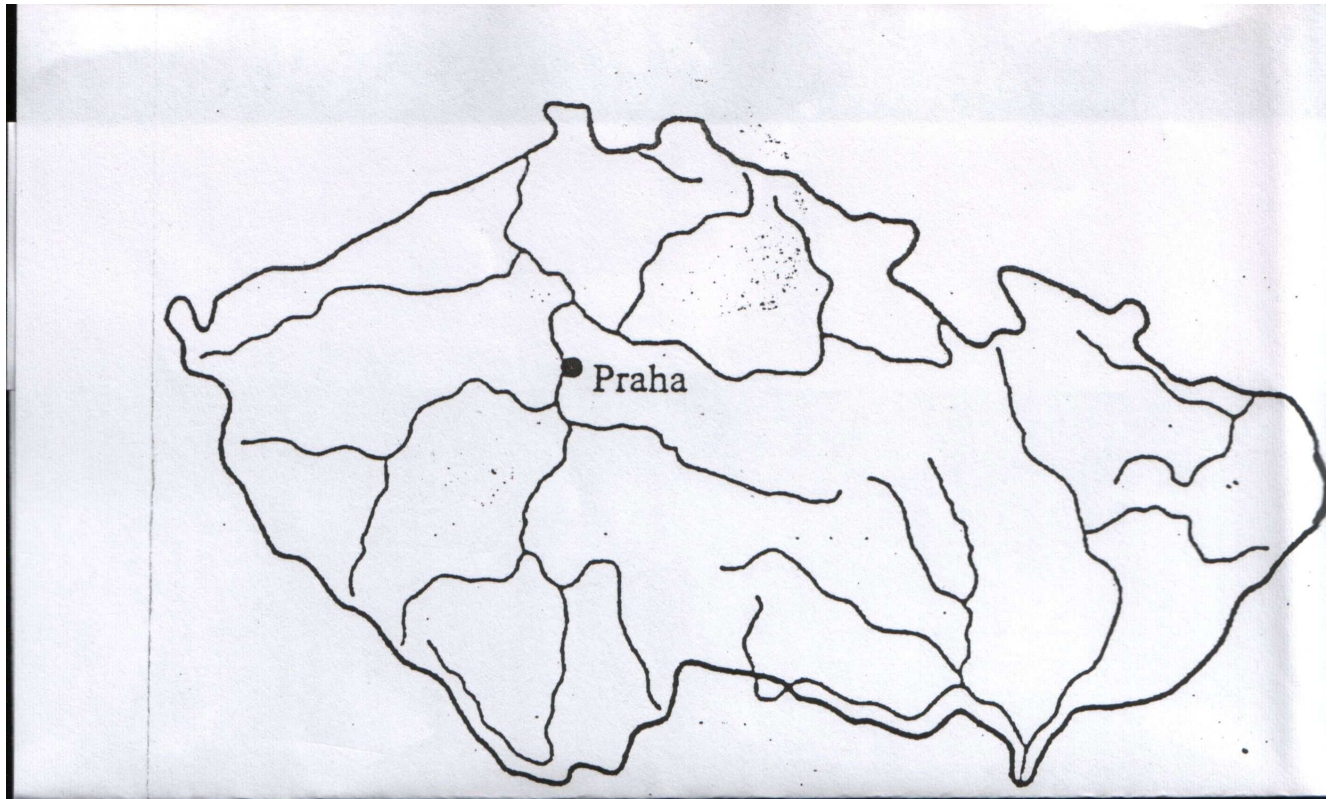
Stopy středověku v současném městě

Třída:

Skupina:

1. a) Zakresli do slepé mapy města, která vznikla ve 13. a 14. století:

Jihlava, Znojmo, Olomouc, Kutná Hora, Hradec Králové, Mělník, České Budějovice, Čáslav,
Jindřichův Hradec, Náchod, Brno, Kolín, Třeboň, Krumlov

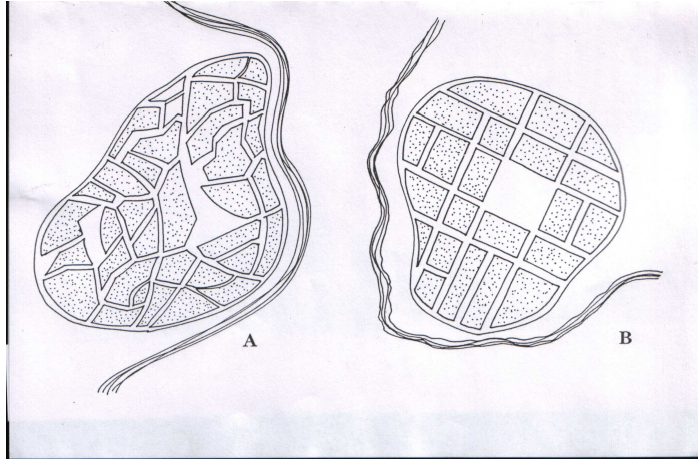

1. b) Rozděli zakreslená města do následujících kolonek:

MĚSTA KRÁLOVSKÁ	KRÁLOVSKÁ VĚNNÁ	KRÁLOVSKÁ HORNÍ	MĚSTA PODDANSKÁ

1. c) Ke kterému typu města patřilo naše město Chotěboř? _____

2. Které z měst A – B vzniklo

a) postupně a proč: _____

---

b) na zeleném drnu a proč:

Patřilo město Chotěboř k typu A nebo k typu B? Pomůže ti plánec města. Své tvrzení si ověř.

---

3. Správně spoj následující dvojice:

1) právo várečné	a) právo odsoudit ke ztrátě hrdla
2) právo mílové	b) právo vařit pivo
3) právo hradební	c) právo konat pravidelné trhy
4) právo hrdelní	d) právo obehnat město hradbami
5) právo tržní	e) v okruhu jedné míle od města se nesmí usadit cizí řemeslník

Zjisti, jaká práva obdrželo město Chotěboř. _____

4. Které významné stavby se nacházely ve středověkém městě? Srovnej se současným městem. Najdeš některé středověké stavby i v našem městě?

---

5. Kdo byli představitelé města ve středověku? Kolik jich bylo a jaká byla jejich úloha? Srovnej se současností.

---

6. Vyškrtej, kdo nepatří do středověkého města: Patriciát, bankovní úředníci, řemeslníci, dělníci, obchodníci, žebráci, pojišťovací agenti, cechovní mistři, inženýři, tovaryši, továrníci, městská chudina, služky, bakaláři, kejklíři, otroci, kati, městská policie, ponocný, stavitelé, konšelé, kněží, pacholci, konzulové.

7. Co je to mor? Co mor způsobovalo a jaké měl následky? Porovnej hygienu středověku a současnosti. Najdeš v našem městě památku připomínající morovou epidemii?

---

8. Tyto znaky najdeš na měšťanských domech.

- Urči:
- a) o jaké znaky se jedná
  - b) ke kterému oboru (řemeslu) patří
  - c) co vyrábí, či jaké služby poskytuje daný obor (řemeslo)

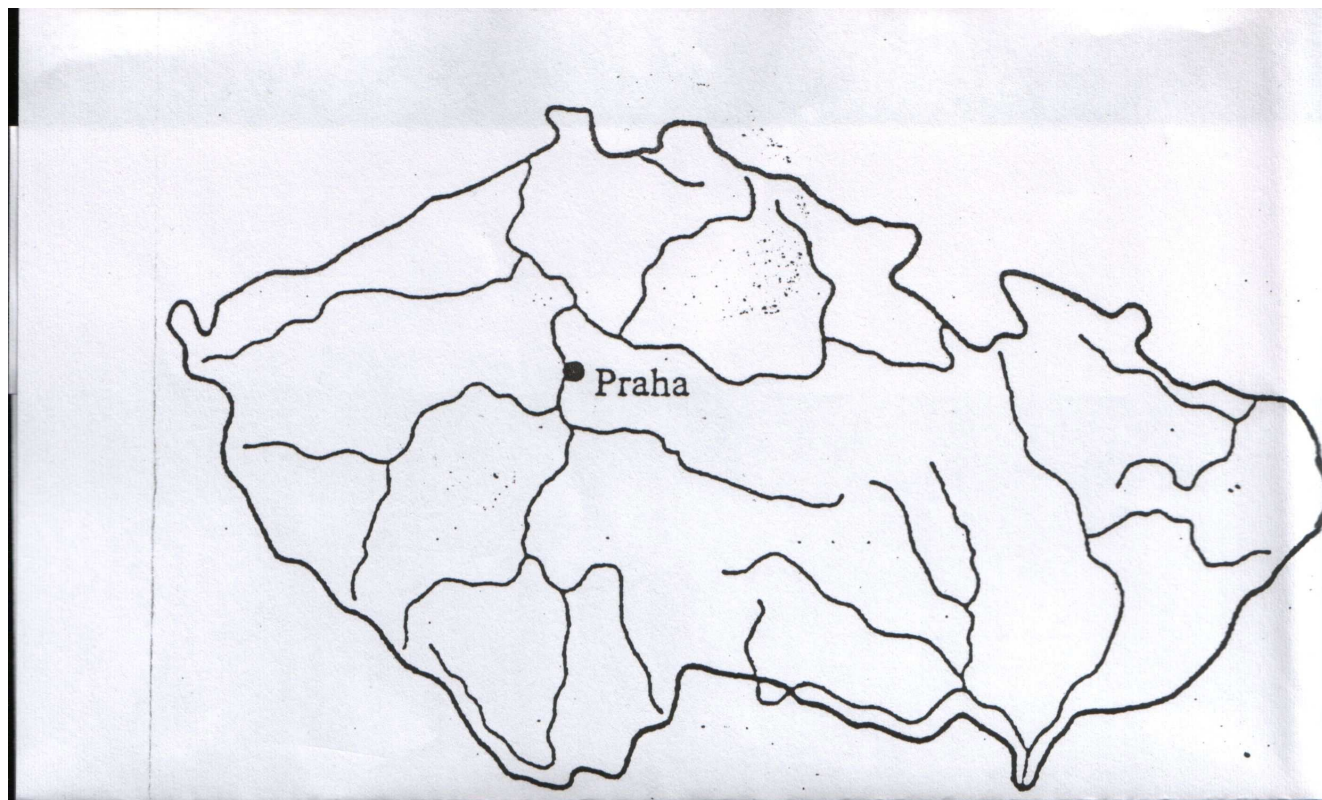

Pracovní list – vypracovaný

1. a) Zakresli do slepé mapy města, která vznikla ve 13. a 14. století:

Jihlava, Znojmo, Olomouc, Kutná Hora, Hradec Králové, Mělník, České Budějovice, Čáslav, Jindřichův Hradec, Náchod, Brno, Kolín, Třeboň, Krumlov

1. b) Rozděľ zakreslená města do následujících kolonek:

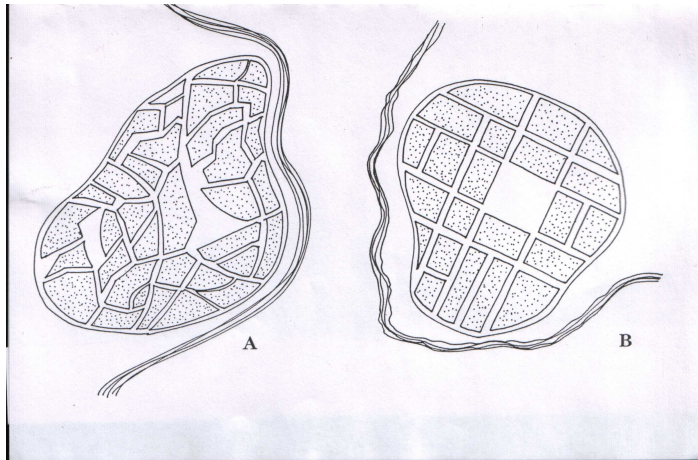
MĚSTA KRÁLOVSKÁ	KRÁLOVSKÁ VĚNNÁ	KRÁLOVSKÁ HORNÍ	MĚSTA PODDANSKÁ
Olomouc	Znojmo	Jihlava	České Budějovice
Čáslav	Hradec Králové	Kutná Hora	Jindřichův Hradec
Brno	Mělník		Náchod
Kolín			Třeboň
			Krumlov

1. c) Ke kterému typu města patřilo naše město Chotěboř?

Chotěboř bylo královské věnné město.

2. Které z měst A – B vzniklo

a) postupně a proč:

B- kvůli pravidelnému uspořádání ulic

b) na zeleném drnu a proč:

A- kvůli nepravidelnému, nahodilému uspořádání ulic

Patřilo město Chotěboř k typu A nebo k typu B? Pomůže ti pláněk města. Svě tvrzení si ověř.

Město Chotěboř patřilo k typu A.

3. Správně spoj následující dvojice:

1) právo várečné	a) právo odsoudit ke ztrátě hrdla
2) právo mílové	b) právo vařit pivo
3) právo hradební	c) právo konat pravidelné trhy
4) právo hrdelní	d) právo obehnat město hradbami
5) právo tržní	e) v okruhu jedné míle od města se nesmí usadit cizí řemeslník

Řešení: 1b, 2e, 3d, 4a, 5c

Zjisti, jaká práva obdrželo město Chotěboř. Právo várečné, hradební a tržní.

4. Které významné stavby se nacházely ve středověkém městě? Srovnej se současným městem. Najdeš některé středověké stavby i v našem městě?

Ve městě se nacházely tyto stavby: kostel, náměstí (rynek), radnice, kašna – studna, domy, obchody, řemeslné dílny, šatlava, brány, hradby.

V současném městě je to podobné, jen modernější, některé stavby jsou již jen památkami (hradby, kašna, kostel, ...).

V Chotěboři se nachází kostel, kašna, náměstí a zbytky hradeb.

5. Kdo byli představitelé města ve středověku? Kolik jich bylo a jaká byla jejich úloha? Srovnej se současností.

Představitelé města se jmenovali konšelé, bylo jich 12 a byli voleni z městského patriciátu. V čele představitelů města stál purkmistr, který měl za úkol město řídit, dohlížet na právo a pořádek ve městě.

Dnes řídí naše město volená městská rada (7 členů) v čele se starostou a zastupitelstvo města (21 členů).

6. Vyškrtej, kdo nepatří do středověkého města: Patriciát, ~~bankovní úředníci~~, řemeslníci, ~~dělníci~~, obchodníci, žebráci, ~~pojišťovací agenti~~, cechovní mistři, ~~inženýři~~, tovaryši, ~~továrníci~~, městská chudina, služky, bakaláři, kejklíři, ~~otroci~~, kati, ~~městská policie~~, ponocný, stavitelé, konšelé, kněží, pacholci, ~~konzulové~~.

7. Co je to mor? Co mor způsobovalo a jaké měl následky? Porovnej hygienu středověku a současnosti. Najdeš v našem městě památku připomínající morovou epidemii?

Mor je vážné infekční onemocnění (přenašeči krysy), označováno jako tzv. černá smrt. Toto onemocnění se rychle šířilo a způsobovalo epidemie, které měly za následek velký počet mrtvých => úbytek obyvatelstva.

Hygiena ve středověku byla špatná. Města byla znečištěná. V dnešní době dbáme na čistotu, třídíme odpad. Proti mnoha nemocem se lidé očkují.

V našem městě najdeme „morový sloup“ na náměstí.

8. Tyto znaky najdeš na měšťanských domech.

Urči: a) o jaké znaky se jedná
b) ke kterému oboru (řemeslu) patří
c) co vyrábí, či jaké služby poskytuje daný obor (řemeslo)

Jedná se o cechovní znaky.

a) cech kovářský – podkovy, zbroj, kování na vrata, hřebíky, ...

b) cech hrnčářský – nádoby, misky, džbány, hrnce, ...

c) cech vinařský – pěstují a vyrábí víno

d) cech zbrojářský – mečířský – rytířská zbroj, meče, helmice, pancíře, ...